Załącznik
do Uchwały Nr LXXV/334/06
Rady Powiatu Pabianickiego
z dnia 27 lipca 2006 r.

STRATEGIA

ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

NA TERENIE POWIATU PABIANICKIEGO

SPIS TREŚCI

STRONA
I.Wstęp…….. 3
II. Charakterystyka Powiatu Pabianickiego……..... 3
2.1. Położenie geograficzne…….. 3
2.2. Sytuacja demograficzna……. 4
III. Diagnoza problemów społecznych Powiatu Pabianickiego..... 5
3.1.Bezrobocie.....7
3.2. Przestępczość wśród nieletnich..... 11
3.3. Przemoc w rodzinie..... 12
3.4. Zjawisko alkoholizmu..... 12
3.5. Bezdomność.....13
IV. Pomoc społeczna realizowana na terenie Powiatu Pabianickiego.....14
4.1.Zadania własne powiatu.....14
4.2.Zadania z zakresu administracji rządowej.....15
4.3.Pomoc środowiskowa.....16
4.4.Pomoc stacjonarna.....16
4.5.System opieki nad dzieckiem..... 17
4.5.1.Rodziny zastępcze..... 18
4.5.2.Placówki opiekuńczo- wychowawcze..... 18
4.6.Pomoc osobom niepełnosprawnym..... 19
4.6.1. Zadania Powiatowego Zespołu ds.Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności..... 19
4.6.2. Rehabilitacja społeczna..... 21
4.6.3. Rehabilitacja zawodowa..... 23
V. Doskonalenia systemu pomocy społecznej w Powiecie Pabianickim..... 24
5.1.Pomoc środowiskowa..... 24
5.2.Pomoc stacjonarna..... 25
5.3.System opieki nad dzieckiem..... 26
5.4. Pomoc osobom niepełnosprawnym..... 28
VI. Plan strategii rozwiązywania problemów społecznych realizowany na terenie Powiatu Pabianickiego w latach (2006-2013)..... 30
6.1.Cele główne, cele szczegółowe oraz zadania zawarte w strategii rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Pabianickiego..... 30
VII. Uregulowania prawne związane ze sferą socjalną..... 37

I. WSTĘP

We współczesnym świecie mamy do czynienia z występowaniem różnego rodzaju kryzysów. Powodują one pogorszenie warunków ludności i zwiększenie sfery ubóstwa. Istniejące zagrożenia powinny być dostrzegane i uwzględniane w polityce gospodarczej i społecznej państwa. Osoby dotknięte wykluczeniem społecznym mają problemy z zaspokajaniem podstawowych potrzeb życiowych, czują się zagubione, nie potrafią korzystać z przysługujących im uprawnień.

Ciągle niewystarczające środki przeznaczone na pomoc społeczną zmuszają do poszukiwania jak najefektywniejszych metod działania na rzecz rodzin i osób wymagających wsparcia.

Jednym z istotnych zadań powiatu wynikających z ustawy o pomocy społecznej jest stworzenie ponadgminnej polityki rozwiązywania problemów społecznych. Założenia tej polityki winny znaleźć się w powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pabianickiego wskazuje na kluczowe kwestie społeczne, z jakimi borykają się mieszkańcy powiatu oraz wytycza kierunki działań mających na celu niwelację zjawisk społecznie niepożądanych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pabianickiego jest zgodna z podstawowymi zasadami życia społecznego, a w szczególności zasadą pomocniczości i współodpowiedzialności, opracowana na okres 7 lat od 2006 do 2013 roku. Wszelkie podejmowane przedsięwzięcia będą prowadzone w oparciu o współdziałanie dwóch podmiotów: zasobów ludzkich i instytucjonalnych. Głównym narzędziem stosowanym w celu dokonania pozytywnych zmian będzie praca socjalna rozumiana jako wszelkie działania typu prospołecznego, których celem jest podtrzymywanie, chronienie lub rozwijanie interesów jednostek, rodzin, grup i społeczności.

II. CHARAKTERYSTYKA POWIATU PABIANICKIEGO

2.1. Położenie geograficzne

Powiat Pabianicki położony w środkowej części województwa łódzkiego tworzy 7 gmin - 2 gminy miejskie: Pabianice i Konstantynów oraz 5 gmin wiejskich: Pabianice, Dłutów, Dobroń, Ksawerów i Lutomiersk, które różnią się pod względem zajmowanej powierzchni i liczebności mieszkańców, a co za tym idzie liczbą instytucji i funkcjonujących organizacji, gdzie realizowana jest szeroko pojęta polityka społeczna. Dużym atutem powiatu jest jego lokalizacja w centrum Polski, w niewielkiej odległości od Łodzi. Dzięki temu inwestorzy gospodarczy oraz Pabianiczanie mają dogodne połączenia komunikacyjne z innymi regionami kraju i z zagranicą.

2.2 Sytuacja demograficzna

Powiat Pabianicki zajmuje powierzchnię 491 km ², na jego terenie zamieszkuje 119.473 mieszkańców (dane uzyskane z GUS, stan na 30.06.04r.). Liczbę mieszkańców oraz powierzchnię poszczególnych gmin obrazują tabele 1 i 2.

Tabela nr 1.

Identyfi-kator gminny*	Gmina	Powierzchnia w km²	Liczba ludności		
			razem	mężczyźni	kobiety
-	**Powiat pabianicki**	**491**	**119.511**	**56.140**	**63.371**
1	Pabianice	33	71.612	33.050	38.562
1	Konstantynów Ł.	27	17.538	8.224	9.314
2	Dłutów	100	4.081	2.035	2.046
2	Dobroń	94	6.737	3.275	3.462
2	Ksawerów	14	7.046	3.371	3.675
2	Lutomiersk	134	6.961	3.456	3.505
2	Pabianice	89	5.536	2.729	2.807

*Znaczenie identyfikatorów:
1- Gmina miejska
2- Gmina wiejska

Tabela nr 2.

Powiat pabianicki			**Miasta**			**Wieś**		
ogółem	**mężczyźni**	**kobiety**	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
119.511	**56.140**	**63.371**	89.150	41.274	47.876	30.361	14.866	15.495

Porównując te liczby z danymi z lat ubiegłych widać, że liczba mieszkańców powiatu corocznie się zmniejsza . Jednocześnie należy zauważyć,

że proces ten dotyczy głównie gmin miejskich gdyż liczba mieszkańców wsi nieznacznie wzrosła w ciągu ostatnich kilku lat (dane uzyskane z GUS z 2004r.) – zmiany te obrazuje tabela nr 3.

Tabela nr 3

	Powiat pabianicki Ogółem	**Miasto**	**Wieś**
2004	119.511	89.150	30.361
2003	119.909	89.960	29.949
2002	120.183	90.423	29.760
2001	120.661	91.597	29.064

Analizując strukturę mieszkańców powiatu warto podkreślić, iż nie istnieją krajowe dane statystyczne dotyczące liczby osób niepełnosprawnych (w tym dzieci i młodzieży niepełnosprawnej). Szacuje się, iż niepełnosprawni stanowią 10% populacji w Polsce. Należy, zatem założyć, że Powiat Pabianicki zamieszkuje około 12 tysięcy osób niepełnosprawnych i liczba ta stale wzrasta.

Niepełnosprawność jest jednym z trzech głównych powodów zgłaszania się osób do Ośrodków Pomocy Społecznej po wsparcie.

III. Diagnoza problemów społecznych Powiatu Pabianickiego

Nasilenie problemów społecznych powoduje, że duża grupa osób z terenu powiatu nie radzi sobie we własnym zakresie z zaspokajaniem podstawowych potrzeb bytowych oraz rozwiązywaniem codziennych problemów. Stąd też od kilku lat, liczba klientów Ośrodków Pomocy Społecznej na terenie powiatu stale wzrasta.

Poniższa tabela przedstawia najczęstsze powody korzystania rodzin ze świadczeń Ośrodków Pomocy Społecznej.

Tabela nr 4

L.p.	**Powody trudnej sytuacji życiowej**	**Liczba rodzin objętych pomocą**	**Liczba osób w rodzinach**
1.	bezrobocie	2.198	6.415
2.	ubóstwo	1.245	3.687

3.	niepełnosprawność	917	2.070
4.	długotrwała choroba	1.090	2.438
5.	bezradność w sprawach opiekuńczych i wychowawczych	649	2.255
6.	potrzeba ochrony macierzyństwa	180	696
7.	alkoholizm	187	505
8.	trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	39	63
9.	bezdomność	56	93
10.	sieroctwo	41	135
11.	narkomania	1	2
12.	inne	51	101
	RAZEM:	**6.654**	**18.460**

Liczbę rodzin (oraz liczbę osób w rodzinach) korzystających ze wsparcia MOPS-ów w 2005r w poszczególnych gminach z podziałem na powody przyznania pomocy przedstawia tabela nr 7.

Tabela nr 7

Powody przyznania pomocy	**Pabianice**	**Konstantynów**	**Dłutów**	**Dobroń**	**Ksawerów**	**Lutomiersk**	**Pabianice gmina**
ubóstwo	538 (1.314)	219 (572)	24 (92)	156 (542)	173 (648)	125 (499)	10 (20)
niepełnosprawność	549 (1.155)	147 (318)	35 (123)	68 (196)	24 (45)	36 (74)	58 (159)
Długotrwała choroba	752 (1.640)	149 (309)	28 (97)	31 (111)	11 (23)	53 (126)	66 (177)
Bezradność w sprawach	261 (877)	110 (392)	5 (16)	98 (323)	48 (169)	72 (268)	55 (240)

opiekuńczych							
Potrzeba ochrony macierzyństwa	91 (362)	28 (103)	8 (47)	---	26 (104)	18 (45)	9 (35)
alkoholizm	45 (109)	38 (79)	1 (1)	54 (153)	5 (11)	5 (22)	39 (130)
Osoby po opuszczeniu Zakładu Karnego	19 (35)	5 (7)	6 (8)	2 (5)	3 (4)	2 (2)	2 (2)
bezdomność	42 (74)	12 (17)	---	---	2 (2)	---	---
sieroctwo	3 (8)	1 (4)	--	37 (123)	---	---	---
narkomania	--	--	---	---	---	---	1 (2)
inne	27 (63)	1 (2)	9 (9)	9 (15)	4 (10)	---	1 (2)

Z danych ośrodków pomocy społecznej wynika, że nie zgłaszają się po pomoc osoby uzależnione od środków odurzających (pomocą objęte są tylko 2 osoby w gminie miejskiej Pabianice).

3.1. Bezrobocie

Dane uzyskane z ośrodków pomocy społecznej działających na terenie powiatu pabianickiego wskazują, że jedną z główną przyczyn korzystania z pomocy pieniężnej świadczonej przez w/w ośrodki nadal pozostaje **bezrobocie.**

Tabela nr 5

Rok	**2001r.**	**2002r.**	**2003r.**	**2004r.**	**2005r.**
Liczba bezrobotnych w powiecie pabianickim (średniorocznie)	9.656	10.766	11.022	11.000	9.016

Powiat Pabianicki należy do największych w regionie łódzkim. Przez wiele lat stanowił zaplecze przemysłowe regionu. Obecnie sytuacja na rynku pracy w powiecie pabianickim jest jedną z najgorszych w województwie. Pomimo tendencji spadkowej stopy bezrobocia, sytuacja materialna pabianickich rodzin stale pogarsza się

Z danych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy wynika, że bezrobocie dotyka w równym stopniu kobiety i mężczyzn. Ogólna liczba bezrobotnych wg stanu na dzień 31 marca 2006r. wynosiła **9.443** osoby, w tym **4.464** kobiety i **4.979** mężczyzn.

Na przestrzeni 2005r. pracę podjęło **5.220** osób zarejestrowanych w P.U.P., (**2.494** kobiety i **2.726** mężczyzn) w tym pracę subsydiowaną (refundowaną z Funduszu Pracy) **729** osób,(w tym **337** kobiet i **392** mężczyzn) Za pośrednictwem P.U.P. podjęło pracę **2.857** osób.

Znaczny procent osób zarejestrowanych w P.U.P. stanowią osoby bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Wg aktualnych danych (stan na koniec I kwartału 2006r.) jest to **8.092** osób, (w tym **3.810** kobiet i **4.282** mężczyzn). Zasiłek pobiera **1.351** osób,(w tym **654** kobiet i **697** mężczyzn) **-** stan na dzień 31 marca 2006r.

Zasiłki wypłacane osobom bezrobotnym stanowią doraźną pomoc , jednak celem działań PUP. jest promowanie zatrudnienia i aktywizacja powiatowego rynku pracy. Opracowano szczegółowe programy służące m.in. łagodzeniu skutków zwolnień z pracy oraz przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu z powodu długotrwałego bezrobocia, ze szczególnym uwzględnieniem grupy najwyższego ryzyka (małżeństwa bezrobotne i jedyni żywiciele rodzin, osoby w podeszłym wieku); promowaniu zatrudnienia i rozwojowi przedsiębiorczości (udzielanie m.in. pożyczek dla zakładów pracy na tworzenie dodatkowych miejsc pracy oraz osób bezrobotnych chcących rozpocząć własną działalność gospodarczą); aktywizowaniu zarejestrowanych w PUP absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (pobudzanie aktywności młodych ludzi oraz zwiększanie ich zdolności do samodzielnego poruszania się po rynku pracy).

W Powiatowy Urzędzie Pracy w Pabianicach zarejestrowanych jest obecnie **1.809** osób powyżej 50 roku życia, co stanowi **20,06%** ogółu zarejestrowanych. W grupie tej znaczny odsetek to osoby długotrwale bezrobotne. Wynika to z preferencji pracodawców, którzy zatrudniają osoby młodsze i lepiej wykształcone. W grupie powyżej pięćdziesiątki, **52,69%** zarejestrowanych to osoby z wykształceniem gimnazjalnym i podstawowym. Osoby długotrwale bezrobotne to **5.696** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych tj. **63,17%.** Osobom tym trudno wejść jest ponownie na rynek pracy, gdyż po długim okresie bezrobocia są uznawani za osoby mało aktywne i nieporadne życiowo. Niepełnosprawni i osoby samotnie wychowujący dziecko do 7 roku życia to następna grupa bezrobotnych, która ma problemy z podjęciem stałego zatrudnienia. Na rynku pracy brak jest miejsc dla niepełnosprawnych,

samotnych matek, które ze względu na opiekę nad dzieckiem są mało dyspozycyjne.

W 2005r i przez pierwszy kwartał 2006r Powiatowy Urząd Pracy realizuje program **„POMOCNA DŁOŃ”**. Jest to program łagodzenia skutków bezrobocia wśród osób, które zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy uznane są za „osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Są to:

- długotrwale bezrobotni
- bezrobotni powyżej 50 roku życia
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych
- bezrobotni samotnie wychowujący, co najmniej jedno dziecko do 7 lat
- bezrobotni niepełnosprawni

Celem głównym programu jest aktywizacja osób pozostających bez pracy poprzez różne formy pomocowe, aż do uzyskania zatrudnienia. Program realizowany jest poprzez następujące grupy działań:

a) poradnictwo, doradztwo zawodowe i pośrednictwo pracy
b) aktywne formy łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia wspierane finansowo Funduszem Pracy poprzez:

- szkolenia
- prace interwencyjne
- przygotowanie zawodowe
- roboty publiczne (w niewielkim zakresie)

Kontynuacją tego programu jest program **„LEPSZE JUTRO”** realizowany przez PUP. w roku 2006. W ramach tego programu proponuje się dla przedsiębiorców, którzy stworzą nowe miejsca pracy dla osób powyżej 50 roku życia następujące profity:

- dla osób, które ukończyły 50 rok życia i do nabycia praw emerytalnych brakuje im co najmniej 3 lat do 11.500 zł na refundację kosztów utworzenia stanowiska pracy dla bezrobotnego, refundację do 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek ZUS do 24 miesięcy.

- dla osób, które ukończyły 50 lat i posiadają wykształcenie podstawowe do 11.500 zł na refundację kosztów utworzenia stanowiska pracy dla bezrobotnego, refundację do 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek ZUS do 18 miesięcy

Absolwenci wszystkich typów szkół stanowią bardzo liczną grupę wśród osób rejestrujących się w P.U.P. Jest to szczególna grupa, wymagająca traktowania priorytetowego, szczególnej troski i pomocy ze strony służb zatrudnienia ze względu na to, że brak doświadczeń zawodowych sprawia, iż nie radzą sobie z tak elementarnymi zagadnieniami jak przygotowanie dokumentów dla pracodawców, identyfikowanie swoich mocnych stron, przydatności zawodowej czy określenie swoich celów zawodowych. Należy zaznaczyć, że rośnie nadal liczba absolwentów szkół wyższych i średnich oczekujących na

pracę przy jednoczesnym zmniejszaniu się liczby bezrobotnych absolwentów po zasadniczych szkołach zawodowych. Wydaje się, że tendencja ta będzie się nasilała w latach następnych. Wg aktualnych danych (stan na koniec marca b.r.) liczba bezrobotnych absolwentów wynosi **427** osób, (w tym **239** kobiet i **188** mężczyzn).

W 2005r Powiatowy Urząd Pracy realizował program **„DEBIUTANT – WPROWADZENIE BEZROBOTNEJ MŁODZIEŻY NA RYNEK PRACY".** Miał on na celu aktywizację zawodową bezrobotnej młodzieży do 25 roku życia, osób bezrobotnych do 27 roku życia, które ukończyły szkołę wyższą w ciągu ostatnich 12- tu miesięcy oraz osoby młodociane w wieku 16 -18 roku życia. Głównym celem programu było uruchomienie wszystkich dostępnych działań zwiększających szanse osób młodych na pomoc w znalezieniu pracy i uzyskanie zatrudnienia. Podobnie jak w latach ubiegłych intencją przyświecającą temu projektowi było pobudzanie aktywności i zwiększenie zdolności młodych do samodzielnego poruszania się po rynku pracy.
Program realizowany był poprzez następujące rodzaje działań:

a) poradnictwo zawodowe
b) bezpośrednie formy poparte Funduszem Pracy, a mianowicie:
- staże
- szkolenia
- prace interwencyjne
- roboty publiczne
- przyuczenie zawodowe młodocianych
- przygotowanie zawodowe

Kontynuacją tego programu jest program **„DEBIUTANT 2"** realizowany przez P.U.P w 2006r. Podobnie jak w roku poprzednim jest to aktywizacja zawodowa bezrobotnej młodzieży do 25 roku życia. Głównym celem jest aktywizacja wszystkich bezrobotnych do 25 roku życia, którzy rejestrują się po raz pierwszy w urzędzie pracy.

Nawet tak szczegółowo opracowany plan działań PUP mający na celu łagodzenie negatywnych skutków bezrobocia nie jest w stanie pomóc wszystkim potrzebującym wsparcia w znalezieniu zatrudnienia, zwłaszcza, że część osób bezrobotnych błędnie postrzega rolę urzędu pracy a mianowicie oczekuje, że to urząd da lub znajdzie im pracę. To właśnie osoby z takim nastawieniem, bierne, bezradne, długotrwale bezrobotne często doświadczają biedy, nędzy a z czasem nawet bezdomności. Często są to osoby chore, ponieważ brak pracy a co za tym idzie dochodów, powoduje rezygnację z wielu wydatków, zwłaszcza dotyczących zdrowia.

Tabela nr 6 przedstawia liczbę rodzin objętych pomocą z powodu bezrobocia w poszczególnych gminach w 2005r.

Tabela nr 6

Gmina	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Pabianice (gmina miejska)	1.380	3.859
Konstantynów Łódzki	369	1017
Dłutów	49	196
Dobroń	113	365
Ksawerów	75	230
Lutomiersk	92	309
Pabianice (gmina wiejska)	120	439

3.2. Przestępczość wśród nieletnich

Raporty policyjne wykazują, że bardzo niepokojącym zjawiskiem jest wzrost przestępczości wśród osób nieletnich ściganych z Ustawy o **przeciwdziałaniu narkomanii**. Łącznie ustalono dokonanie 63 tego typu czynów karalnych. Nie można określić grupy wiekowej, statusu majątkowego i zawodowego rodzin, z których wywodzą się nieletni zażywający narkotyki. Jest to wręcz zjawisko powszechne.

W porównaniu do roku 2003 dynamika **przestępczości wśród osób nieletnich** uległa wzrostowi. W 2004r. ujawniono **130** czynów karalnych popełnionych przez osoby nieletnie, a w 2005r. **134.** W 2004r i 2005r. ustalono **89** nieletnich sprawców czynów karalnych. W 2005r. w Sądzie Rejonowym w Pabianicach toczyły się **134** sprawy o czyny karalne popełnione przez nieletnich.

Do najczęstszych kategorii przestępstw dokonywanych przez osoby nieletnie są przestępstwa przeciwko mieniu.

Głównymi sprawcami tych czynów są dzieci i młodzież z tzw. rodzin patologicznych, którzy w przeszłości byli już w konflikcie z prawem.

Głównym problemem związanym ze zwalczaniem demoralizacji wśród nieletnich jest długotrwały okres oczekiwania nieletniego na umieszczenie go zgodnie z postanowieniem sądu w placówce resocjalizacyjnej. Ze względu na brak miejsc nieletni oczekują po kilka lub nawet kilkanaście miesięcy na umieszczenie w placówce.

3.3. Przemoc w rodzinie

Najczęstszą przyczyną przemocy w rodzinie wobec dzieci jest niewydolność życiowa rodziców, bezrobocie, alkoholizm. Obraz tego zjawiska ukazuje poniższy wykaz interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie przeprowadzonych w 2005r na terenie Powiatu Pabianickiego:

Liczba przeprowadzonych interwencji domowych	- **1741**
- w tym dotyczące przemocy w rodzinie	- **109**
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy w rodzinie	- **160**
- w tym kobiet	- **103**
- mężczyzn	- **6**
Liczba dzieci obecnych na miejscu interwencji	- **51**
- poszkodowanych do 13 roku życia	- **26**
- od 13 do 18 roku życia	- **25**

Trudna sytuacja w rodzinach (alkohol, agresywne zachowania wobec dzieci, pozostawianie dzieci bez opieki oraz kłopoty związane z nauką w szkole itp.) była najczęstszą przyczyną wszczynania spraw w przedmiocie **władzy rodzicielskiej**. W 2005 roku złożono **6** wniosków o umieszczenie małoletnich w rodzinach zastępczych oraz toczyło się **138** spraw o ograniczenie władzy rodzicielskiej. W **11** sprawach orzeczono umieszczenie nieletnich w odpowiednich placówkach.

Ośrodek Profilaktyki i Integracji Społecznej realizuje programy pomocy dzieciom z rodzin problemowych. W 2004 roku w programie socjoterapeutycznym TRATWA oraz zajęciach Ośrodka Edukacji Uzupełniającej uczestniczyło **200** dzieci. Istotnym działaniem realizowanym prze OPIIS jest dożywianie dzieci z rodzin problemowych.

Ofiary przemocy otrzymują wsparcie i pomoc w Punkcie Konsultacyjnym dla Ofiar przemocy **Ośrodka Profilaktyki i Integracji Społecznej**. Klienci uzyskują także pomoc prawną. Do Punktu kierowane są osoby z całego miasta. W 2004 roku zgłosiło się tam **61** osób. W 2005 roku ilość osób zgłaszających problemy przemocy utrzymywała się na poziomie z 2004 roku.

3.4. Zjawisko alkoholizmu

Osoby dotknięte **problemem alkoholowym**, ich rodziny, zwłaszcza te, w których występuje przemoc, mogą uzyskać w **Ośrodku Profilaktyki i Integracji Społecznej** działającym przy Miejskim Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach oraz w **Poradni Leczenia Uzależnień SP ZOZ.** Obie placówki udzielają pomocy w systemie ambulatoryjnym.W 2004 roku w OPIIS zarejestrowano **171** osób, natomiast w pierwszym półroczu 2005 r liczba przekroczyła już **200** osób. Pomocy udzielono także **125** osobom współuzależnionym, dla których w OPIIS prowadzi się odrębny program psychoedukacyjny. W Poradni Leczenia Uzależnień 2004r zarejestrowanych było **428**

pacjentów, w tym **129** nowych oraz **172** pacjentów z nakazem sądowym. Dominują pacjenci uzależnieni od alkoholu (16 pacjentów uzależnionych od innych środków psycho-aktywnych). W I półroczu 2005 r odnotowano w Poradni wzrost liczby nowych pacjentów. Zarejestrowano **104** osoby uzależnione/dla porównania **-69**, w I półroczu 2004r. Nieznacznie w bieżącym roku wzrosła również liczba osób kierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w celu nadania obowiązku leczenia przeciwalkoholowego.

W Pabianicach działają 4 Grupy Samopomocowe: 3 Grupy AA i 1 Grupa Al. - Anon (grupa wsparcia dla rodzin z problem alkoholowym). Pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom udzielają także działające na terenie Powiatu Pabianickiego 3 Stowarzyszenia Abstynencie: DOM, SZANSA oraz GRANICA. Liczbę aktywnych członków pabianickich stowarzyszeń abstynenckich szacuje się na **150** osób.

Istnieje pilna potrzeba opracowania programu współpracy ze stowarzyszeniami abstynenckimi, w zakresie wspierania realizacji działań na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin

3.5. Bezdomność

Z danych uzyskanych z Ośrodków Pomocy Społecznej Powiatu Pabianickiego wynika, że **osoby bezdomne** stanowią niewielki procent wśród zgłaszających się po pomoc i problem ten występuje tylko w gminach miejskich.

Na terenie miasta Pabianice znajduje się **Łódzkie Centrum Pomocy Bliźniemu** przy ul. Granicznej nr 2/4. Ośrodek zapewnia **34** miejsca, które zwykle są zajęte. Schronisko wydaje codziennie (przy ul. Karniszewickiej 28) **posiłki dla osób bezrobotnych i bezdomnych** w ilości od **110** do**130.** Zwykle jest to tzw. zupa z wkładką. Od początku działalności wydano ponad **9 tys** posiłków. Osoby potrzebujące mogą zgłosić się po pomoc po wcześniejszym uzyskaniu pozytywnej opinii z Ośrodka Pomocy Społecznej.

Na terenie miasta Pabianic nie odnotowano i nie zarejestrowano osób trudniących się **żebractwem.**

Na terenie podległym KPP w Pabianicach oraz terenu gmin w roku 2005 nie ujawniono działalności **subkultur młodzieżowych** ani **sekt religijnych**.

IV. POMOC SPOŁECZNA REALIZOWANA NA TERENIE POWIATU PABIANICKIEGO

Dnia 1 maja 2004 roku weszła w życie nowa **ustawa o pomocy społecznej** (z dnia 12 marca 2004r), która wprowadziła pewne zmiany (m. in. dotyczące kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej, sposobu finansowania dzieci częściowo lub całkowicie pozbawionych opieki rodzicielskiej, korzystających z zastępczych form opieki, profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, nadzoru wojewody nad jakością świadczonych usług). Ustawa stawia za cel pomocy społecznej umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać przy wykorzystaniu własnych uprawnień, zasobów i możliwości oraz zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym, w tym przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Zgodnie z tą ustawa do zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej należą w szczególności:

4.1. Zadania własne powiatu

- opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa,
- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów umieszczonych w nich dzieci, wypłacanie świadczeń zawodowym rodzinom zastępczym,
- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionych opieki rodzicielskiej, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie,
- pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu,
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i

socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno- wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze,

- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu wymienionych placówek , po zwolnieniu z zakładu karnego oraz osób, które otrzymały status uchodźcy,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób,
- prowadzenie mieszkań chronionych, powiatowych ośrodków wsparcia m. in. dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (z wyłączeniem ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi),
- prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej,
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach,
- podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb,
- szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu,
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej,
- utworzenie i utrzymywanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,

4.2.Zadania z zakresu administracji rządowej

- pomoc uchodźcom (w tym opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne),
- prowadzenie i rozwój ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społeczne,

4.3.Pomoc środowiskowa

Pomoc środowiskowa na terenie Powiatu Pabianickiego realizowana jest przez ośrodki pomocy społecznej: 7 ośrodków realizujących zadania własne i zlecone. Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna udzielona jest na wniosek osoby zainteresowanej po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego stwierdzającego sytuację materialną, rodzinna, finansową i życiową osób i rodzin.

Praca w ośrodkach pomocy społecznej ukierunkowana jest w szczególności na:

1. pomoc finansową,
2. pomoc rzeczową,
3. usługi niematerialne,
4. pracę socjalną skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie.

Praca socjalna prowadzona przez ośrodki pomocy społecznej zmierza do tego, aby wzmocnić u podopiecznych poczucie odpowiedzialności za swój byt i swojej rodziny i nie pogłębiać zależności od pomocy społecznej. Aktywizowanie zawodowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i niepełnosprawnych, uniezależnienie ich od środków państwowych jest sprawą znacznie ważniejszą niż skupianie się wyłącznie na zaspokajaniu ich podstawowych, doraźnych potrzeb życiowych, jednak sukces w tej dziedzinie zależny jest przede wszystkim od usuwania strukturalnych przyczyn ubóstwa oraz stwarzanie szansy na niezależność finansową klientów pomocy społecznej przez zwiększenie liczby miejsc pracy.

4.4.Pomoc stacjonarna

Pomoc stacjonarna realizowana jest w powiecie pabianickim poprzez działalność domów pomocy społecznej (DPS).

Na terenie powiatu pabianickiego działają dwa **domy pomocy społecznej** tj.:

- Dom Pomocy Społecznej w Pabianicach dla osób przewlekle somatycznie chorych mieszczący się przy ul. Wiejskiej 56/61 z filią, przy ul.Łaskiej 86
- Dom Pomocy Społecznej dla kobiet przewlekle psychicznie chorych w Konstantynowie Ł., Bechcice 3

Liczba miejsc statutowych, jakimi dysponują w/w placówki przedstawia się następująco:

- DPS Pabianice : 161
- DPS Konstantynów Ł. : 190

Obecnie w obydwu powiatowych placówkach są wolne miejsca. Brak skierowań do domów pomocy społecznej wiąże się z nowymi przepisami, obowiązującymi od 1 stycznia 2004r. W myśl tych przepisów, to gmina wydaje decyzją skierowującą do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w tej placówce, pobieraną od skierowanego mieszkańca z jego dochodów. Różnicę pomiędzy faktycznym kosztem utrzymania mieszkańca, a pobieraną od niego opłatą są zobowiązani pokryć małżonkowie, zstępni przed wstępnymi oraz gmina kierująca mieszkańca. Rodzina jest zobowiązana do ponoszenia odpłatności w przypadku, gdy jej dochód jest większy niż **250%** kryterium dochodowego tj. dla osoby samotnie gospodarującej **1.152,50** zł, dla każdego członka w rodzinie **790,-** zł. Tak wysokie kryterium dochodowe powoduje w rzeczywistości, że niemal cały ciężar uiszczenia opłaty za pobyt w DPS spoczywa na gminie.

Dokończenie rozbudowy DPS i modernizacji przy ul. Wiejskiej 55/61 jest konieczne w celu uzyskania obowiązującego standardu świadczonych usług przez tego rodzaju placówki.

W 2005 roku do domów pomocy społecznej zostało przyjętych 47 osób , z czego:

- do DPS w Pabianicach **39 osób**

w tym:

- **22 osoby** na starych zasadach (wg. obowiązujących przepisów przed 01.01.2004r.)
- **17 osób** na nowych zasadach (osoby skierowane przez gminę)

- do DPS w Konstantynowie Ł. **8 osób** na starych zasadach

4.5. System opieki nad dzieckiem

Opieka nad dzieckiem w powiecie pabianickim realizowana jest poprzez :

- tworzenie i finansowanie rodzin zastępczych
- funkcjonowanie Domu Dziecka w Porszewicach oraz od września 2001 roku jego oddziału w Pabianicach, przy ul. Sejmowej 2

Placówki są podległe i nadzorowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach. W placówkach przebywają sieroty naturalne, półsieroty oraz dzieci, których rodzice żyją, ale nie mogą, nie potrafią lub nie chcą wypełniać swoich obowiązków rodzicielskich. Rodzicom tych dzieci władza rodzicielska została ograniczona, zawieszona lub odebrana.

4.5.1.Rodziny zastępcze

Organem nadzorującym prawidłowość opieki i wychowywania dzieci powierzonych **rodzinom zastępczym** jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach, które:

- propaguje na terenie powiatu formę opieki zastępczej nad dzieckiem
- prowadzi rejestr rodzin zastępczych z terenu powiatu
- prowadzi bank informacji o rodzinach
- dokonuje oceny sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej przynajmniej raz w roku
- wypłaca świadczenia pieniężne na rzecz dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych
- pomaga pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze w procesie usamodzielniania się
- udziela pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, przy ścisłej współpracy z kuratorami sądowymi i pedagogami szkolnymi

W roku 2005 na terenie powiatu pabianickiego powstało **17 nowych rodzin** zastępczych, w których umieszczono **18 dzieci.**

Ogółem otrzymana dotacja w 2005 roku wyniosła: **1.813.783, - zł**

W roku 2005 wypłacono **2964** świadczeń o łącznej wartości **1.771.438,35**

Szczegółowy zakres wypłaconych świadczeń dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych przedstawia się następująco:

- **2091** świadczeń na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie : **1.326.324,42**
- **5** wyprawek na usamodzielnienie się wychowanka: **21.073,** -
- **3** wyprawek na zagospodarowanie w rodzinie : **6.484,** -
- **865** świadczeń na kontynuowanie nauki : **417.556,93**

Ogółem w 2005 roku z pomocy pieniężnej skorzystało **248** dzieci. Na dzień 31 grudnia 2005 roku na terenie naszego powiatu funkcjonowało **135** rodzin zastępczych, w których umieszczonych jest **167** dzieci.

W 2005r rozwiązano umowę z **1** spokrewnioną rodziną zastępczą, w której było umieszczone **1** dziecko.

4.5.2. Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Na terenie powiatu pabianickiego działa jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego tj**. Dom Dziecka** im. A. Kamińskiego z siedzibą w Porszewicach oraz oddziałem w Pabianicach przy ul. Sejmowej 2, który funkcjonuje od września 2001 roku.

W 2005 roku w placówce przebywało średnio **117** wychowanków (przy statutowo planowanej liczbie miejsc **112**) , na dzień 31 grudnia 2005 roku było w niej umieszczonych **114** wychowanków.

W 2005 roku PCPR wydało na podstawie postanowień sądu **50 skierowań** o umieszczeniu dzieci w naszej placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz **17** skierowań poza teren powiatu pabianickiego.

W 2005 roku wypłacono **8 wyprawek pieniężnych** i **364 świadczeń** na kontynuowanie nauki dla wychowanków z naszego powiatu opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze. Łączna kwota wydatków na ten cel wyniosła **221.475,14** zł. Ponadto **10** usamodzielniających się wychowanków otrzymało pomoc w formie rzeczowej na łączną kwotę **45.388,- zł.**

Zorganizowano z pomocą Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie obchody Dnia Dziecka dla wychowanków Domu Dziecka a z okazji Świąt Bożego Narodzenia wszyscy wychowankowie otrzymali paczki ze słodyczami zakupionymi przez PCPR.

4.6.Pomoc osobom niepełnosprawnym

4.6.1.Zadania Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Pabianicach działa od 1 stycznia 2000 r. W skład Zespołu zostali powołani: lekarze, psycholog, doradcy zawodowi, pracownicy socjalni. Komisje odbywają się 4-5 razy w tygodniu i uczestniczy w nich lekarz oraz dwóch specjalistów.

Zespół zajmuje się:

- wydawaniem orzeczeń dla osób niepełnosprawnych,
- wydawaniem orzeczeń o przyznanie zasiłku pielęgnacyjnego i stałego dla dzieci poniżej 16 r.ż.
- wydawaniem legitymacji dla osób niepełnosprawnych,
- wydawaniem opinii dla osób ubiegających się o przyznanie kart parkingowych.

Tabele nr 8 i 9 przedstawiają ilość przyjętych wniosków z podziałem na cel uzyskania orzeczenia w latach od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 r.

Tabela nr 8 (Dane dotyczą osób powyżej 16 roku życia)

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba wniosków
1.	Odpowiednie zatrudnienie	656
2.	Szkolenie	1
3.	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	6

4.	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	207
5.	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji/korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych/	401
6.	Zasiłek stały	376
7.	Zasiłek pielęgnacyjny	178
8.	Korzystanie z karty parkingowej	13
9.	Inne	27
	RAZEM:	**1865**

Tabela nr 9 (Dane dotyczą osób poniżej 16 roku życia)

Lp.	**Cel złożenia wniosku**	**Liczba wniosków**
1.	Zasiłek pielęgnacyjny	4
2.	Zasiłek stały	305
3.	Inne (jakie?)	-
	RAZEM:	**309**

Liczba przyjmowanych wniosków i wydawanych orzeczeń systematycznie wzrasta, co obrazuje tabela nr 10.

Tabela nr 10

Rok	2002r.	2003r.	2004r.	2005r.
Liczba przyjętych wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności	1225	1085	1892	2174
Liczba wydanych orzeczeń	1110	1174	1197	1761

W czasie działalności zespołu wydano **79** (stan na koniec marca 2006r.) legitymacji dla osób niepełnosprawnych, w tym **21** dla dzieci.

Tabela nr 11

Rok	2002	2003	2004	2005
Liczba legitymacji	222	275	251	239

Od 1 czerwca 2002 roku, na podstawie art.8 ust.4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r.- Prawo o ruchu drogowym i rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 30 stycznia 2002 r. – sprawie wzoru **karty parkingowej** oraz wysokości opłat za jej wydawanie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach wydaje karty parkingowe. Wydawane są one osobom niepełnosprawnym o obniżonej sprawności ruchowej, które uprawniają do niestosowania się do niektórych znaków drogowych dotyczących zakazu ruchu i postoju w zakresie określonym przepisami szczególnymi. W 2005r. wydano łącznie **157** kart parkingowych.

Powyższe dane potwierdzają potrzebę funkcjonowania zespołu na terenie naszego powiatu, a łatwy dostęp do siedziby zespołu, jest dużym udogodnieniem dla osób niepełnosprawnych.

4.7.Rehabilitacja społeczna

Na realizację zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych środki finansowe powiat otrzymuje z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, są one dzielone przez Radę Powiatu na poszczególne zadania. W 2005 roku na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej przeznaczono środki w wysokości **2.508.877,- zł**. Do zadań tych należało:

- Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych
- Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej
- Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze
- Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

- Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Do podstawowych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej należy uczestnictwo osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych. Turnusy rehabilitacyjne mają na celu przede wszystkim ogólną poprawę sprawności, wyrobienie zaradności, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych.

Tabela nr 12 przedstawia liczbę osób, które otrzymały dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych w latach 2001-2005

Tabela nr 12.

Rok	Liczba uczestników turnusów rehabilitacyjnych			
	Dorośli niepełnosprawni	Opiekunowie osób dorosłych	Dziecko niepełnosprawne	Opiekun dziecka
2001	160	48	73	45
2002	153	48	73	35
2003	291	79	56	37
2004	455	101	58	32
2005	**630**	**132**	**91**	**65**

W 2005 roku z dofinansowania do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze skorzystało **370** (łącznie na kwotę **436.403,-zł**) dorosłych osób niepełnosprawnych i **84** dzieci niepełnosprawnych (**90.540,-zł)** W ramach tego zadania zrealizowano między innymi dofinansowanie do: wózków inwalidzkich, przedmiotów pionizujących, aparatów słuchowych, obuwia ortopedycznego, pieluchomajtek, cewników, rowerów rehabilitacyjnych.

Osoby niepełnosprawne mogą liczyć na pomoc również w zakresie łamania barier uniemożliwiających im pełne i aktywne uczestnictwo w życiu społecznym. Z funduszy PFRON za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie dofinansowywane jest łamanie barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się. W 2005r. zawarto i zrealizowano **58** umów na łączną kwotę **355.345,- zł.** Z dofinansowania skorzystało 46 dorosłych osób niepełnosprawnych na łączną kwotę **283.769,- zł** oraz **12 dzieci i młodzieży** niepełnosprawnej do lat 18 na łączną kwotę **44.575,- zł**

Od 2003 roku dofinansowywane są również zadania z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. W roku 2005, zgodnie z obowiązującymi przepisami realizowane były wnioski złożone do 30 listopada roku ubiegłego. Ogółem wpłynęło **13 wniosków.** Pozytywnie rozpatrzono **10 wniosków** na łączną kwotę: **51.866,- zł**

Bardzo ważną rolę w zakresie rehabilitacji społecznej odgrywają **warsztaty terapii zajęciowej.** Rodzina jest podstawą, ale każdy człowiek chce się czuć potrzebny, zauważany, akceptowany i realizować się także poza nią . Osoby niepełnosprawne intelektualnie, które uczestniczą w zajęciach mają możliwość przygotowania się na miarę swoich możliwości do funkcjonowania w społeczeństwie. Na terenie powiatu pabianickiego działają 2 warsztaty terapii zajęciowej, które stwarzają osobom niepełnosprawnym z upośledzeniem uniemożliwiającym podjęcie pracy możliwość udziału w rehabilitacji społecznej i zawodowej poprzez terapię zajęciową.

Są to:

- Warsztat Terapii Zajęciowej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, przy ul. Jana Pawła II 46/48, w którym uczestniczy 35 osób,
- Warsztat Terapii Zajęciowej przy Spółdzielni Inwalidów „Zgoda" w Konstantynowie Łódzkim, przy ul. 8 Marca 1, w którym uczestnicy 40 osób.

4.8.Rehabilitacja zawodowa

W 2005 roku na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej przeznaczono środki w wysokości **394.453,- zł**. Do zadań tych należało:

Rehabilitacja zawodowa realizowana jest w powiecie pabianickim poprzez:

- Udzielanie pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne. W 2005 roku pobrano **30 wniosków.** Złożono **11** kompletnych wniosków na kwotę : **421.252,- zł,** w tym **7** wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie na kwotę: **220.000,- zł**
- Udzielanie dofinansowania do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej. W roku 2005 został złożony **1** wniosek na kwotę **13.500,-zł**. Podpisana została **1** umowa na kwotę: **12.078,- zł**
- Zwrot kosztów poniesionych przez pracodawcę w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności. W 2005 roku wpłynął tylko 1 wniosek na kwotę: **94.100 zł**. Nie spełniał ona jednak wymogów i został rozpatrzony negatywnie.

- Zwrot kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne w ramach umów zawartych z pracodawcami do 31 grudnia 2002r W roku 2005 refundację wynagrodzeń otrzymało **16** pracodawców zatrudniających **27** osób niepełnosprawnych na kwotę: **99.816,- zł**
- Finansowanie kosztów szkoleń organizowanych przez Kierownika Powiatowego Urzędu Pracy, mających na celu przekwalifikowanie osób niepełnosprawnych, stosownie do potrzeb rynku pracy W 2005 roku dokonano refundacji kosztów szkolenia **6** osób niepełnosprawnych na kwotę: **6.752,- zł**

V. DOSKONALENIE SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ NA TERENIE POWIATU

5.1. Pomoc środowiskowa

Priorytetem dla dalszej działalności oraz rozwoju ośrodków pomocy społecznej oraz skutecznego rozwiązywania problemów społecznych jest:

- poszerzenie baz lokalowych, zniesienie barier architektonicznych. Ośrodki powinny posiadać bazę lokalową dostosowaną do potrzeb indywidualnego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi;
- konieczność modernizacji wyposażenia sprzętowego tj. zakup nowoczesnego sprzętu komputerowego;
- podnoszenia kwalifikacji kadry pracowniczej poprzez studia i szkolenia specjalistyczne w zakresie terapii rodzin, uzależnień, przemocy itp. w celu stworzenia zespołu specjalistów potrafiących szybko i dokładne zdiagnozować środowisko, w którym pracują. Umożliwi to wypracowanie jak najskuteczniejszych metod pomocy ukierunkowanej na zaspokojenie jak największej liczby potrzeb klientów. Podnoszenie kwalifikacji pozwoli uczynić z pracownika socjalnego osobę mogącą poruszać się w szerokich płaszczyznach życia społecznego od wspierania socjalno-bytowego po emocjonalne. Uczyni to podopiecznych i ich rodziny głównymi przedmiotami oddziaływań pracownika socjalnego – interdyscyplinarnego specjalisty. Niezbędne jest również organizowanie przez ośrodek sesji terapeutycznych prowadzonych przez niezależnego psychologa w celu wyeliminowania sytuacji konfliktowo-stresowych między pracownikami oraz wyeliminowania negatywnych skutków wypalenia zawodowego;
- zainicjowanie współpracy między pracownikami gminnych ośrodków działających w obrębie powiatu pozwoli na wzajemną wymianę doświadczeń, pomysłów, opracowanie i realizowanie wspólnych programów, sprawną wymianę informacji na temat podopiecznych;

- kolejnym istotnym krokiem w organizowaniu pomocy dla osób najbardziej potrzebujących, będzie powołanie do życia wolontariatu. Osoby zgłaszające się do pracy jako wolontariusze będą kierowane do tych potrzebujących, którzy oczekują wsparcia emocjonalno-psychicznego, mobilizacji, pobudzania aktywności do przezwyciężenia własnych trudności;
- przy Ośrodku Pomocy Społecznej należy powołać grupy terapeutyczne dla osób zgłaszających się z różnorodnymi problemami. Nie wszystkie sprawy uda się rozwiązać w czasie przeprowadzenia wywiadów środowiskowych, istnieją problemy, które można rozwiązać i jedynie w czasie trwania terapii indywidualnej lub grupowej (w zależności od rodzaju problemu).

5.2. Pomoc stacjonarna

Z uwagi na stale rosnącą liczbę osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym, należy się spodziewać wzrostu zapotrzebowania na usługi opiekuńcze świadczone przez domy pomocy społecznej.

Podniesienie jakości usług świadczonych przez domy pomocy społecznej powinno stać się podstawowym celem tych placówek, ponieważ należy zrobić wszystko, aby pensjonariusze mieli możliwość spędzenia ostatnich lat życia w godnych warunkach. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. z 2005 r. nr 217, poz.1837) placówki tego typu zobowiązane są do 2006 roku do osiągnięcia ściśle określonych standardów.

W Domu Pomocy Społecznej przy ul. Wiejskiej 55/61 trwa budowa nowego budynku. Dom nadal funkcjonuje w dwupiętrowym, starym budynku, który nie spełnia standardów, z uwagi na brak: windy, systemu przyzywowo-alarmowego, wymaganej liczby sanitariatów, oraz zbyt dużego zagęszczenia pensjonariuszy w pokojach. Dom będzie spełniał standardy po dokończeniu inwestycji, czyli po oddaniu do użytkowania nowego budynku. Niestety zakończenie rozbudowy w planowanym terminie (do końca 2006 r.) jest mało realne ze względu na niewystarczającą wielkość środków otrzymywanych na ten cel.

Dom przy ul. Łaskiej 86 w Pabianicach nie posiada barier architektonicznych, wyposażony jest w windę i podjazd dla osób niepełnosprawnych. W obydwu domach funkcjonują zespoły terapeutyczno-opiekuńcze. Przeprowadzana restrukturyzacja zatrudnienia zmierza do zwiększenia liczby pracowników związanych bezpośrednio z opieką nad mieszkańcami. Dom Pomocy społecznej w Pabianicach osiągnął wskaźnik 0,6 etatu na jednego mieszkańca.

Do Domu Pomocy Społecznej w Konstantynowie Łódzkim kierowane są wyłącznie osoby z zaburzeniami psychicznymi. W miarę posiadanych środków

finansowych będzie prowadzona modernizacja Domu, mająca na celu stworzenie jak najlepszych warunków dla mieszkanek. W przyszłości planuje się ograniczenie przyjęć nowych mieszkanek, co spowoduje zmniejszenie liczby miejsc, jednocześnie dając możliwość utworzenia pokoi jednoosobowych. Jest to przedsięwzięcie długoterminowe i zakończenie jego jest planowane do końca 2006roku. Podjęto również kroki w celu przekwalifikowania części osób pracujących w DPS, oraz powiększenie wymiaru zatrudnienia pracowników. Szkolenie kolejnych pracowników prowadzi do powiększenia zespołu opiekuńczo-terapeutycznego, dążąc do wskaźnika 0,5 etatu na jednego mieszkańca w roku 2006. W funkcjonowaniu domów widoczne jest dążenie do jak najpełniejszej realizacji zadań wynikających z przepisów prawnych.

5.3. System opieki nad dzieckiem

Aby dziecko mogło się prawidłowo rozwijać niezbędne jest zaspokojenie nie tylko jego podstawowych potrzeb, ale przede wszystkim potrzeby bezpieczeństwa, akceptacji i troski rodzicielskiej. Dzieciom, których rodzice nie potrafią, nie mogą lub nie chcą zapewnić właściwej opieki trzeba stworzyć warunki prawidłowego rozwoju:

- Należy zrobić wszystko, aby dziecko pozostało we własnej rodzinie, stąd konieczne jest zapewnienie rodzinom dostępu do specjalistycznego poradnictwa i terapii dla rodzin naturalnych. Jeżeli jest to jednak rodzina patologiczna, dysfunkcyjna, a przede wszystkim nie gwarantuje należytego sprawowania opieki nad dzieckiem wówczas mniejszym złem jest umieszczenie go w rodzinie zastępczej lub w ostateczności w placówce opiekuńczo-wychowawczej.
- Poszukiwaniem kandydatów, tworzeniem rodzin zastępczych i kontrolowaniem ich funkcjonowania zajmuje się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Zazwyczaj opiekę przejmują krewni dzieci, ale tworzone są też rodziny niespokrewnione. Wyłonienie odpowiednich kandydatów na rodziców zastępczych ma zasadnicze znaczenie. Powinni być to ludzie o czystych intencjach, którzy zapewnią dziecku nie tylko jedzenie i nocleg, ale też, choć odrobinę czułości i miłości. Trzeba wykluczyć osoby nieodpowiedzialne, wyłonić te, które mają świadomość, że przyjmują pod swój dach dzieci doświadczone przez los i nie odrzucą ich po pewnym czasie tylko, dlatego, że okażą się trudne i niegrzeczne.
- Umieszczenie dziecka w placówce powinno być ostatecznością, jednak praktyka wykazuje, że dla wielu dzieci nie ma innej alternatywy. Należy wiec czynić wszystko aby domy dziecka były dobrymi placówkami – modernizować je, dążyć do zwiększenia liczby wykwalifikowanej kadry (psychologów, pedagogów ,

socjoterapeutów, pracowników socjalnych); tworzyć grupy wychowawcze liczące nie więcej niż 10 wychowanków pod opieką 3 wychowawców; wygospodarować pomieszczenia na pokoje gościnne w celu umożliwienia wychowankom kontaktów z rodziną naturalną; pozyskać wolontariuszy (emerytowanych nauczycieli, studentów , uczniów szkół średnich) którzy mogliby nieodpłatnie pomagać wychowankom w nauce. Należy zrobić wszystko aby pobyt dziecka w placówce miał charakter przejściowy - do czasu powrotu do rodziny biologicznej lub umieszczenia go w rodzinie zastępczej.

Rola pomocy społecznej nie kończy się na umieszczeniu dziecka w placówce lub rodzinie zastępczej i zapewnieniu mu w ten sposób opieki. Bardzo ważnym elementem jest zadbanie o to aby pełnoletni wychowankowie opuszczający rodziny i placówki mieli możliwość samodzielnej egzystencji i by nie pozostawić ich bez opieki – jakby w pół drogi, bo przecież odpowiedzialność państwa , którą bierze ono na siebie , kończy się dopiero wtedy , kiedy wychowanek ma dach nad głową , możliwość zarobkowania i zaczątki takiego nowego środowiska, które daje mu szansę na normalne życie.

W środowiskach lokalnych należy propagować i tworzyć świetlice dla dzieci wszystko to po to, aby proces opieki nie odbierał odpowiedzialności tylko ją dzielił z rodzicami; nie przejmował roli rodziców tylko go wzmacniał; nie zastępował rodziców tylko ich wspierał. Rodzice nie tylko powinni wiedzieć co robi się z ich dzieckiem ale uczestniczyć w decyzjach dotyczących dziecka.

Powiat od sierpnia 1999 roku ma obowiązek realizować postanowienia sądowe poprzez umieszczenie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub w rodzinach zastępczych. Na terenie powiatu pabianickiego funkcjonuje placówka opiekuńczo – wychowawcza typu socjalizacyjnego tj.: Dom Dziecka im. A. Kamińskiego z siedzibą w Porszewicach oraz filią w Pabianicach przy ul. Sejmowej 2. Do końca 2003 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach zajmowało się również kierowaniem nieletnich do placówek opiekuńczo – wychowawczych typu resocjalizacyjnego. Postanowienia sądowe nie były jednak realizowane na bieżąco, z uwagi na brak miejsc w placówkach tego typu. Niejednokrotnie trzeba szukać miejsc w placówkach resocjalizujących w całym kraju. W związku z ustawą z dnia 27 czerwca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2003 r. Nr 137 poz. 1304) od 1 stycznia 2004 roku obowiązek umieszczania nieletnich w placówkach tego typu przejął resort oświaty.

5.4. Pomoc osobom niepełnosprawnym

Sytuacja osób niepełnosprawnych z roku na rok ulega znacznemu pogorszeniu się. Trudne warunki życia, bieda i bezrobocie, kłopoty w leczeniu i rehabilitacji, utracone uprawnienia to być może wynik mało efektywnej pomocy. Osoby niepełnosprawne nie wykazują zaradności w korzystaniu z prawa, pod tym względem są wręcz nieporadne. Nie korzystają ze swoich uprawnień, przysługujących im świadczeń i usług tylko, dlatego że nikt ich o tym nie poinformował. Rzeczywistość jest, więc daleka od oczekiwań osób niepełnosprawnych. Przyjęte przepisy prawne uwzględniają potrzeby osób niepełnosprawnych, jednak z uwagi na brak środków finansowych niestety nie mają praktycznego zastosowania. Osoby niepełnosprawne twierdzą, że słabą stroną działań na rzecz niepełnosprawnych nie jest brak wartościowych programów poświęconych rozwiązywaniu ich spraw, lecz brak konsekwencji w ich realizacji.

Zmiana ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2003 r. nr 7 poz.79) nałożyła na powiat utworzenie powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych, do których należy inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do:

- integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- realizacji praw osób niepełnosprawnych,
- opiniowanie projektów powiatowych programów na rzecz osób niepełnosprawnych,
- ocena realizacji programów,
- opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skuteczności dla osób niepełnosprawnych.

Prowadzenie skutecznych działań skierowanych do osób niepełnosprawnych i ich rodzin jest niezbędnym warunkiem wspomagającym zwiększenie aktywności tej części społeczności Powiatu Pabianickiego. Podstawą działań na rzecz osób niepełnosprawnych powinno być usuwanie wszelkich barier jakie spotykają na swej drodze. Są to bariery architektoniczne, społeczne i psychiczne, które sprawiają, że osoby niepełnosprawne nie mogą w pełni uczestniczyć w życiu społecznym i spychane są na margines. Konieczne jest stwarzanie korzystnych warunków, które będą prowadziły do zwiększenia integracji ze środowiskiem lokalnym a w konsekwencji do poszerzenia życiowej samodzielności osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Bardzo ważne jest przełamywanie negatywnych stereotypów w społecznym odbiorze tych osób, które często spotykają się z przejawami nietolerancji, wrogości lub niezdrowej ciekawości ze strony otoczenia a co za tym idzie nie mogą liczyć na pomoc i zrozumienie i akceptację.

Dla poprawienia skuteczności obsługi osób niepełnosprawnych należałoby powołać rzecznika osób niepełnosprawnych, który miałby reprezentować interesy społeczności osób niepełnosprawnych, pilotować sprawy wymagające wyjaśnień. Osoba ta miałaby za zadanie ściśle współpracować ze społeczną radą do spraw osób niepełnosprawnych. W rozpoznaniu potrzeb osób niepełnosprawnych na pierwszy plan wysuwa się doskonała znajomość środowiska osób niepełnosprawnych. Wskazane jest powołanie koordynatora, który miałby za zadanie gromadzenie i systematyzowanie danych dotyczących statusu osób niepełnosprawnych.

W polityce rodzinnej państwa na szczególną uwagę zasługuje problem rodzin z osobami niepełnosprawnymi. Niepełnosprawność członków rodziny generuje szereg niekorzystnych zjawisk utrudniających samodzielne życie i rozwiązanie podstawowych problemów ekonomicznych, bytowych, wychowawczych i opiekuńczych. Rodziny osób niepełnosprawnych stają przed problemami życiowymi, odnoszącymi się do materialnej sfery ich życia, konieczności sprawowania opieki i świadczenia usług pielęgnacyjnych, niesienia pomocy w wykonywaniu codziennych czynności i zapewnienia warunków domowej rehabilitacji. Działania podejmowane na rzecz rodzin, w których żyją osoby niepełnosprawne powinny być zróżnicowane. Inaczej bowiem kształtują się potrzeby samotnych osób niepełnosprawnych tworzących jednoosobowe gospodarstwa domowe niż potrzeby rodzin wieloosobowych opiekujących się niepełnosprawnym członkiem rodziny. Odmiennych form wsparcia i pomocy oczekują rodzice wychowujący dzieci niepełnosprawne, odmiennych zaś niepełnosprawni rodzice wychowujący dzieci niepełnosprawne, odmiennych zaś niepełnosprawni rodzice wychowujący dzieci zdrowe. Znaczenie problemu rodzin z osobami niepełnosprawnymi jest tym większe, że liczba tych osób systematycznie wzrasta. Konieczne jest uruchomienie szeroko rozumianego doradztwa i poradnictwa, organizowanie lokalnych grup wsparcia i prowadzenie wszechstronnej pracy socjalnej z rodzinami osób niepełnosprawnych.

Sprawą najwyższej wagi jest zapobieganie izolacji i marginalizacji osób niepełnosprawnych i ich rodzin poprzez tworzenie warunków do integracji osób niepełnosprawnych z najbliższym otoczeniem społecznym oraz przygotowanie ich do samodzielnego życia.

VI. PLAN STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH REALIZOWANY NA TERENIE POWIATU PABIANICKIEGO W LATACH (2006 – 2013)

6.1. Cele główne, cele szczegółowe oraz zadania zawarte w strategii rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Pabianickiego

PROJEKT I

1.Cel główny:

Ograniczenie liczby dzieci umieszczonych w Domu Dziecka w Porszewicach

1.1Cele szczegółowe:

I. Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych.
II. Propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego w Powiecie Pabianickim.
III. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych.

2. Zadania:

I. Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych.

- Nawiązanie ścisłej współpracy pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, psychologów, kuratorów sądowych, dzielnicowego i objęcie opieką rodzinę dysfunkcyjną. Tworzenie tzw.”sieci socjalnej”.
- Organizacja systematycznych spotkań edukacyjnych dla rodzin dysfunkcyjnych ze specjalistami (pedagogiem, psychologiem, pracownikiem socjalnym).
- Wyrabianie w rodzinach dysfunkcyjnych samodzielności poprzez wprowadzanie systemu kontraktów socjalnych zobowiązujących do współdziałania w poprawie swojej sytuacji.

II. Propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego w Powiecie Pabianickim.

- Opracowanie ulotki informacyjnej o możliwości zostania rodziną zastępczą.
- Dotarcie z ulotkami do osób zainteresowanych.
- Uruchomienie telefonu – serwisu informacyjnego dla osób pragnących zostać rodziną zastępczą.
- Rozpowszechnienie informacji o dyżurach telefonicznych.
- Organizowanie corocznych imprez integracyjnych dla rodziców. zastępczych i wychowanków Domu Dziecka.

III. Organizacja szkoleń dla rodzin zastępczych.

- Nawiązanie współpracy ośrodkami adaptacyjno- opiekuńczymi w Łodzi.
- Pozyskanie środków finansowych na szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze.

3. Realizatorzy projektu:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach
- Dom Dziecka w Porszewicach

4. Źródło finansowania:

Środki własne, sponsorzy, fundusze unijne

5. Termin realizacji:

Praca ciągła (2006 -2013)

PROJEKT II

1.Cel główny:

Zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym.

1.2. Cele szczegółowe:

I. Zwiększenie dostępu do informacji dla osób niepełnosprawnych.
II. Zwiększenie świadomości osób niepełnosprawnych.
III. Pomoc osobom niepełnosprawnym w wykonywaniu podstawowych czynności życiowych.

2. Zadania:

I. Zwiększenie dostępu do informacji dla osób niepełnosprawnych.

- Opracowanie i wydanie biuletynu informacyjnego dla osób niepełnosprawnych, który będzie zawierał informacje o aktualnych przepisach prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych, możliwościach pomocy świadczonej przez powiat oraz o organizacjach pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Zamieszczenie bloku informacji w mediach lokalnych (telewizja lokalna, prasa itp.).
- Stała współpraca informacyjna z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

II. Zwiększenie świadomości osób niepełnosprawnych.

- Powołanie rzecznika osób niepełnosprawnych - stworzenie stanowiska rzecznika osób niepełnosprawnych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, który będzie: reprezentował interesy społeczności osób niepełnosprawnych Powiatu Pabianickiego oraz pilotował sprawy wymagające wyjaśnienia.
- Nawiązanie ścisłej współpracy rzecznika osób niepełnosprawnych z instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych oraz z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych.
- Powołanie zespołu asystentów osób niepełnosprawnych, który będzie składał się z pięciu osób przeszkolonych w zakresie pełnienia tej funkcji.

III. Pomoc osobom niepełnosprawnym w wykonywaniu podstawowych czynności życiowych.

- Stworzenie zespołu wolontariuszy działających przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach, który będzie odwiedzał osoby niepełnosprawne w ich domach, spędzał z nimi wolny czas, pomagał w rozwiązywaniu codziennych problemów, motywował do działania.
- Rozpowszechnienie informacji o działającym zespole wolontariuszy w lokalnych mediach.

3. Realizatorzy projektu:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach
- Organizacje pozarządowe

4. Źródło finansowania:

Środki własne, sponsorzy, fundusze unijne

5. Termin realizacji:

Praca ciągła (2006 –2013)

PROJEKT III

1. Cel główny:

Promowanie talentów osób niepełnosprawnych uzdolnionych artystycznie.

1.1. Cele szczegółowe:

I. Stworzenie możliwości osobom niepełnosprawnym do zaprezentowania się przed społecznością lokalną.
II. Prezentacja poszczególnych organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

2. Zadania:

I. Stworzenie możliwości osobom niepełnosprawnym do zaprezentowania się przed społecznością lokalną.

- Organizowanie wystaw i kiermaszy z pracami osób niepełnosprawnych (wynajęcie lokalu, przygotowanie i rozesłanie zaproszeń).
- Motywowanie lokalnych mediów do przedstawienia sprawozdań z organizowanych imprez, przedstawiania osiągnięć osób niepełnosprawnych.

II. Prezentacja poszczególnych organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

- Organizowanie corocznej imprezy integracyjnej, imprez sportowych i rekreacyjnych (wynajęcie lokalu, przygotowanie i rozesłanie zaproszeń).
- Nawiązanie współpracy z instytucjami pomocy społecznej oraz z organizacjami pozarządowymi.
- Uhonorowanie w trakcie imprez osób i instytucji współdziałających i wspomagających osoby niepełnosprawne.

2. Realizatorzy:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach, instytucje pomocy społecznej
- Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych

3. Źródło finansowania:

Środki własne, sponsorzy, fundusze unijne

4. Termin realizacji

Praca ciągła (2006-2013)

PROJEKT IV

1. Cel główny:

Doskonalenie kadr pomocy społecznej w Powiecie Pabianickim.

1.1. Cele szczegółowe:

I. Tworzenie optymalnych warunków organizacyjnych do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.
II. Integracja pracowników instytucji pomocy społecznej.

2. Zadania:

I. Tworzenie optymalnych warunków organizacyjnych do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.

- Nawiązanie ścisłej współpracy z różnymi podmiotami działającymi w obszarze pomocy społecznej.
- Organizacja szkoleń dla pracowników pomocy społecznej, sądu, policji, organizacji pozarządowych.
- Organizacja systematycznych spotkań pracowników w/w instytucji, podczas których pracownicy pomocy społecznej mają możliwość podzielenia się swoimi doświadczeniami, uwagami, nowatorskimi pomysłami.
- Opracowywanie wspólnych programów zwiększających skuteczność działań jednostek pomocy społecznej.

II. Integracja pracowników instytucji pomocy społecznej.

- Organizacja corocznej imprezy z okazji Dnia Pracownika Socjalnego.
- Wynajęcie lokalu.
- Przygotowanie i rozesłanie zaproszeń.
- Pozyskanie sponsorów.
- Przygotowanie programu.
- Promocja przedsięwzięcia w mediach.

3. Realizatorzy projektu:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach
- Organizacje pozarządowe

5. Źródło finansowania:

Środki własne, sponsorzy

5.Termin realizacji

Praca ciągła (2006 – 2013)

PROJEKT V

1. Cel główny:

Doskonalenie systemu pomocy dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

2. Cele szczegółowe:

I. Zapewnienie odpowiedniego wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
II. Dążenie do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych mieszkańców Domów Pomocy Społecznej.

3. Zadania:

I. Zapewnienie odpowiedniego wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

- Utworzenie na terenie Powiatu Pabianickiego ośrodka interwencji kryzysowej.
- Organizowanie systematycznych spotkań z zespołem specjalistów działających w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, tj.: psychologiem, prawnikiem, pedagogiem, pracownikiem socjalnym.
- Nawiązanie współpracy z ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie działającymi na terenie Łodzi (wymiana doświadczeń).

II. Dążenie do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych mieszkańców Domów Pomocy Społecznej.

- Dokończenie rozbudowy Domu Pomocy Społecznej przy ul. Wiejskiej 55/61 w celu osiągnięcia obowiązującego standardu świadczonych usług przez tego rodzaju placówki.
- Organizowanie imprez integracyjnych dla mieszkańców Domów Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Pabianickiego
- Propagowanie tego rodzaju przedsięwzięć w mediach, tj.: telewizja lokalna, prasa.
- Nawiązanie kontaktu z rodzinami mieszkańców Domów Pomocy Społecznej, dążenie do podtrzymywania więzi rodzinnych.

4. Realizatorzy projektu:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach
- Domy Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Pabianickiego

5. Źródło finansowania:

Środki własne, sponsorzy, fundusze unijne

6. Termin realizacji:

Praca ciągła (2006 – 2013)

VII. UREGULOWANIA PRAWNE ZWIĄZANE ZE SFERĄ SOCJALNĄ

Obszar pomocy społecznej oraz sferę socjalną wyznaczają między innymi niżej wymienione akty prawne polskiego ustawodawstwa:

- **Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64 poz. 593 z późn. zm.)** – wyznacz m. In. Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania;
- **Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2003 r Nr 228 poz. 2255 z późn. zm.)** – regulująca system pozaubezpieczeniowy świadczeń społecznych, finansowych w całości z budżetu państwa. Ustawa wprowadza tylko jeden zasiłek rodzinnych wraz z dodatkami, które zastąpiły dotychczasowe zasiłki i świadczenia (np. świadczenia z funduszu alimentacyjnego, jednorazowy zasiłek macierzyński z pomocy społecznej, gwarantowany zasiłek okresowy);
- **Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U z 2004 r. Nr 99 poz. 1001 z późn. zm.) –** regulująca zadania w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej, które są realizowane przez instytucje rynku pracy działające w celu: pełnego i produktywnego zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich, osiągnięcia wysokiej jakości pracy, wzmacniania integracji oraz solidarności społecznej;
- **Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U z 2003 r. Nr 122 poz. 1143 z późn. zm.)** – stwarzająca szansę na powrót do

społeczeństwa osobom, które z różnych powodów znalazły się na marginesie życia społecznego. Ustawa kładzie nacisk na edukację i aktywizację środowisk marginalizowanych zawodowo i społecznie, a także na wspieranie zatrudnienia dla tych grup. Regulacja ta ma zastosowanie przede wszystkim dla osób, które nie posiadają własnych dochodów, w szczególności osób bezdomnych uczestniczących w procesie wychodzenia z bezdomności, osób uzależnionych od alkoholu w procesie leczenia, osób uzależnionych od narkotyków w procesie leczenia, osób chorych psychicznie, długotrwale bezrobotnych. Byłych więźniów oraz uchodźców;

- **Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U z 1997 r. Nr 123 poz. 776 z późn. zm.) –** stwarza osobom niepełnosprawnym możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Do podstawowych form wspomagających należą przede wszystkim: proces rehabilitacji społecznej, uczestnictwo tych osób w warsztatach terapii zajęciowej i turnusach rehabilitacyjnych;
- **Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2002 r. Nr 147 poz. 1231 z późn. zm.) –** zawiera przepisy ogólne, zasady postępowania w stosunku do osób nadużywających alkoholu oraz przepisy karne, wyznacz organom administracji rządowej oraz jednostkom samorządu terytorialnego obowiązek:
  - podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia,
  - inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów,
  - działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy,
  - przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu,
  - wspieranie działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy;
- **Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U z 1999 r. Nr 111 poz. 535 z późn. zm.)** – stanowi o ochronie praw osób z zaburzeniami psychicznymi dotyczących badania, leczenia, rehabilitacji, opieki i pomocy wobec osoby chorej psychicznie lub upośledzonej umysłowo. Ustawa określa procedury postępowania leczniczego: przyjęcie osoby chorej do szpitala psychiatrycznego, postępowanie lecznicze w stosunku do osoby chorej leczonej bez jej zgody. Ustawa określa również procedury postępowania przed sądem opiekuńczym i wyznacza obowiązek zachowania tajemnicy w zakresie

wszystkich informacji pozyskanych w drodze wykonywania czynności ujętych w niniejszych przepisach;

- **Ustawa z dnia 29 kwietnia 2004 r. o finansowym wsparciu tworzenia w latach 2004 – 2005 lokali socjalnych, noclegowni i domów dla bezdomnych (Dz. U z 2004 r. Nr 145 poz. 1533)** – której celem jest wsparcie finansowe gmin na przedsięwzięcia związane z budową, remontem lub przebudową budynków mieszkalnych, adaptacją budynków mieszkalnych oraz dostosowaniem budynków niemieszkalnych, w wyniku czego powstałyby lokale socjalne, noclegownie lub domy dla bezdomnych;
- **Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003r. Nr 96 poz. 873 z późn. zm.)** – wprowadza kompleksowe rozwiązania dotyczące podstawowych dziedzin działalności organizacji pozarządowych w Polsce. Ustawa reguluje również status wolontariusza i uznaje, iż wolontariuszowi przysługują świadczenia zdrowotne na zasadach przewidzianych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym;
- **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz.1493)** – określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie, zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;
- **Rozporządzenie ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 217 poz 1837)** – określa sposób funkcjonowania określonych typów domów pomocy społecznej, obowiązujący standard podstawowych usług świadczonych przez domy, tryb kierowania i przyjmowania osób ubiegających się o przyjęcie do domu.

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie powiatu pabianickiego została dokonana w oparciu o informacje udostępnione przez następujące instytucje:

- Powiatowy Urząd Pracy w Pabianicach,
- Miejskie Centrum Pomocy Społecznej, ul. Cicha 43, Pabianice,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Torowa 21, Pabianice,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Słowackiego 11/13, Konstantynów Ł,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. 11-go Listopada 9, Dobroń,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Plac Jana Pawła II, Lutomiersk,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Główna 11, Dłutów,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Kościuszki 3H, Ksawerów,
- Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach,
- Sąd Rejonowy w Pabianicach, Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- Dom Dziecka im. A. Kamińskiego w Porszewicach, oddział w Pabianicach , ul. Sejmowa 2.,
- Główny Urząd Statystyczny.